

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ У ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від “27” серпня 2022 р.

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Розробники силабусу; Запухляк Руслан Ігорович – проректор з науково-педагогічної роботи;

Макарук Ігор Васильович – експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія у дітей з вадами розвитку
Освітня програма	Бакалавр
Спеціалізація (за наявності)	227
Спеціальність	227
Галузь знань	Охорони здоров'я 22
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	(вибіркова)
Курс / семестр	курс / семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 20 год. Лабораторна робота – 40 год. Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)
<p>Поглибити знання студентів про фізичну терапію пацієнтів з порушенням: на підставі вивчення загальних питань анатомії і фізіології, патології, основ фізичної реабілітації, кінезітерапії, масажу опанувати методику фізичної реабілітації дітей із синдромом розладу рухових функцій і затримкою розумового розвитку в умовах реабілітаційних закладів. та покликана сформуванню у них цілісну систему знань щодо найбільш ефективних фізичних методів лікувального впливу на організм хворого і використання їх з реабілітаційною та профілактичною метою, методів психологічної реабілітації різних груп населення.</p> <p>Таким чином, забезпечується загальний теоретично підготовлений студентів в галузі терапевтично- реабілітаційного супроводу дітей з порушенням ЦНС реабілітаційного супроводу, буде корисно для їх практичної діяльності в майбутньому.</p>
Компетентності
<p>Здійснювати спостереження за дітьми з ураженням ЦНС (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати терапевтичну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПРН1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних</p>

фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН8. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН9. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН10. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН16. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості організму дитини першого року життя. Анатомо-фізіологічні особливості ЦНС у дітей..	Особливості розвитку та анатомо-фізіологічні особливості органів чуття у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової системи дітей. Анатомо-фізіологічні особливості ОРА у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання дітей. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості сечовидільної системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
Тема 2. Особливості психомоторного розвитку дітей та підлітків . Схема нормального психомоторного розвитку першого року життя дітей.	Особливості об'єктивного обстеження дітей з порушенням Вивчити анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, особливості розвиток дитини, принципи їх обстеження. Вихідний рівень знань: поняття про особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток. Фізичний розвиток - це сукупність морфологічних і функціональних ознак організму, що характеризують	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

	процеси його росту та біологічного дозрівання, запас фізичних сил.	
Тема 3. Функціональні та соматометричні методи обстеження організму дитини.	Коротка характеристика систем організму дітей та принципи їх обстеження. Характеристика функціональних та соматичних методів обстеження організму дитини. Фізіологічні особливості дітей і підлітків	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
Тема 4. Основи фізичної терапії дітей при внутрішніх захворюваннях	Розглянути поняття «Основи фізичної терапії дітей при внутрішніх захворюваннях». Роль елементів та функції фізичної терапії дітей при захворюваннях внутрішніх органів, формувати знання поняття і показники особливості клінічної картина та підходів до лікування при захворювання внутрішніх органів, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Характеристика та використання терапевтичних впра, основних потреб організму при проведенні фізичної терапії . Вплив фізичної ртерапії на стан здоров'я дітей при внутрішніх захворюваннях.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
Тема 5. Принципи об'єктивного обстеження основних систем дитячого організму	Розглянути поняття особливості об'єктивного обстеження дітей, формувати знання анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, особливості розвиток дитини, принципи їх обстеження, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Вихідний рівень знань: поняття про особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток. Фізичний розвиток - це сукупність морфологічних і функціональних ознак організму, що характеризують процеси його росту та біологічного дозрівання, запас фізичних сил. Адекватний фізичний розвиток є найоб'єктивнішим показником здоров'я: більш високим показникам здоров'я відповідають кращі показники розвитку	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
Тема 6 Схеми застосування фізичної терапії у дітей з вадами розвитку	Знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії при Особливості психічної сфери у дітей з вадами розвитку. Елементи застосування. Характеристика захворювань. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії. Вміти використовувати сучасні новітні технології у процесі відновних заходів пацієнтів при	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти

	<p>особливості психічної сфери дітей у дітей з вадами розвитку. Терапевтичні вправи при Особливості психічної сфери дітей у дітей з вадами розвитку. Порухові функції. Порухові сенсорних функцій. Порухові зорово-моторної координації. Порухові просторового аналізу та синтезу. Порухові предметно-практичної діяльності</p>	тестування
<p>Тема 7</p> <p>Загальні принципи проведення фізичної реабілітації при ревматизмі</p>	<p>Знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії пацієнтів особливості проведення кінезіотерапії. Розглянути поняття форми та принципи проведення фізичної реабілітації при ревматизмі, формувати знання Методичні особливості проведення фізичної терапії при ревматизмі, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Засоби проведення фізичної терапії при ревматизмі: кінезіотерапевтичні вправи, вправи для збільшення амплітуди, масаж тощо.</p> <p>Складання та проведення комплексу вправ кінезіотерапії. Фізична терапія: завдання, засоби, методичні особливості. Загальна характеристика фізичної терапії. Зміст поняття «корекція». Засоби кінезіотерапії. Методичні особливості: дозування навантаження, темп та амплітуда виконання вправ.</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
<p>Тема 8</p> <p>Особливості проведення реабілітації при хорей</p>	<p>Розглянути поняття «хорей», та особливості проведення реабілітації при захворюванні, формувати знання форми та принципи проведення фізичної терапії при хорей. Методичні особливості проведення фізичної терапії при хорей, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Засоби проведення фізичної терапії при хорей: кінезіотерапія, вправи для збільшення амплітуди, масаж тощо.</p> <p>Складання та проведення комплексу вправ кінезіотерапії. Лікувально-профілактична корегувальна гімнастика: завдання, засоби, методичні особливості. Загальна характеристика лікувально-профілактичної корегувальної гімнастики. Зміст поняття «корекція». Засоби кінезіотерапії. Методичні особливості: дозування навантаження, темп та амплітуда виконання вправ</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

<p>Тема 9 Засоби реабілітації дітей при ожирінні</p>	<p>Розглянути поняття форми та принципи проведення фізичної терапії при ожирінні, формувати знання методичні особливості проведення фізичної терапії при ожирінні, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Складання та проведення комплексу вправ кінезіотерапії. Лікувально-профілактичні корегувальна гімнастика: завдання, засоби, методичні особливості. Загальна характеристика лікувально-профілактичної корегувальної гімнастики. Зміст поняття «корекція».</p> <p>Засоби кінезіотерапії. Методичні особливості: дозування навантаження, темп та амплітуда виконання вправ.</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування</p>
<p>Тема 10. Фізична терапія при рахіті</p>	<p>Розглянути поняття особливості розвитку рухів дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, формувати знання мета вивчити анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, принципи їх обстеження, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: поняття про анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток.</p> <p>Аспекти та принципи їх обстеження (за періодичністю, характером організації, правовим статусом, інтенсивністю навантаження, кількістю учасників, формою, типологією).</p> <p>кінезіотерапія, як основний засіб фізичної терапії.</p> <p>Функції кінезіотерапії, їх ознаки.</p> <p>Класифікація кінезіотерапії (за розвитком фізичних якостей, за структурою, за потужністю енергообміну та ін.).</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування</p>
<p>Тема 11. Фізична терапія при гіпотрофії</p>	<p>Розглянути поняття характеристика фізичної терапії при гіпотрофії, формувати знання мета та завдання застосування фізичної терапії при гіпотрофії, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: особливості проведення фізичної терапії при гіпотрофії. Використання різні етапи лікування. Використання крокомірів для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Використання акселерометрів для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Складання анкети для опитування з метою визначення статистику захворювання.</p> <p>Аспекти та принципи їх обстеження (за періодичністю, характером організації, правовим статусом,</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування</p>

	інтенсивністю навантаження, кількістю учасників, формою, типологією).	
--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	8
Семінарське заняття	28
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	4
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські заняття		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання																4		4
Екзамен/Залік																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Соломойленко В.В., Яковенко Н.П., Петрешев І.О. та інші. Медична і соціальна реабілітація. R: ВСВ Медицина 2013.- 464с.	
2. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. - К.: Медицина, 2006-246с.	

3. Баришок Тетяна, Бандуріна Катерина. Гідрокінезітерапія як засіб адаптивної фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем.// Запорозький медичинський журнал. – 2015– Т. 2, № 5. С. 190–193.
4. Диагностика и лечение детских заболеваний. Новейший справочник / Под. ред. Ю.В.Белоусова, А.Н. Засимова, М.А. Георгиянц. – М.: Эксмо, 2004. – 736 с.
5. Ткаченко С.К. Дитячі хвороби. – К.: Вища школа, 1991. – 450 с.
6. Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків на заняттях з легкої атлетики / І.М. Бабій // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Науково-методичний збірник. – Вип. 2. – К., 2001. – С. 94-96.
7. Товстенюк Ф. Особливості психомоторики розумово відсталих молодших школярів [Електронний ресурс] / Ф.Товстенюк // PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com, 2009. – Режим доступу до журналу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pp/2009_14/R1/Tovstenyuk.pdf
8. Шинкарук А.І. Розвиток моторики і психіки: проблема активності та свободи: [монографія] / А.І.Шинкарук. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2012. – 200 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua/kpoit@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Петрик Ольга Михайлівна кандидат наук з фізичного виховання і спорту
Контактна інформація викладача	+380982255898 zastavnaom@gmail.com

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> □ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» □ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. □ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. □ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових</p>

	гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Петрик О.М.